

цьому, економія матеріальних ресурсів тягне за собою економію витрат також і живої праці: скорочується відносна витрата робочої сили на транспортування матеріалів, їх відвантаження і вивантаження, на їх зберігання. Економія матеріальних ресурсів у величезній мірі сприяє зниженню собівартості промислової продукції.

Вже в даний час на частку матеріальних витрат припадає 3/4 всіх витрат виробництва. Надалі, із зростанням технічного рівня виробництва, частка уречевленої праці в загальних витратах з виробництва продукції буде продовжувати підвищуватися.

Отже, поліпшення використання предметів праці і засобів праці буде основним напрямком економії суспільних витрат виробництва. Істотно впливаючи на зниження собівартості продукції, економія матеріальних ресурсів надає позитивного впливу і на фінансовий стан підприємства (фірми).

Таким чином, ефективність поліпшує використання і сприяє економії оборотних фондів, здійснює позитивний вплив на всі сторони виробничої і господарської діяльності підприємства. Всемірне поліпшення управління використанням оборотних фондів - одне з найважливіших завдань підприємства чи фірми. [3; с67]

Для вимірювання ступеня ефективності управління використанням оборотних фондів існує певна система техніко-економічних показників. Ці показники є диференційованими у залежності від особливостей виробництва на тих чи інших підприємствах і окремих видів предметів праці.

Більш ефективно використання оборотних фондів передбачає, перш за все, вирішення конкретних завдань по економії сировини, матеріалів, палива, електроенергії. Прийнято розрізняти джерела і шляхи економії матеріальних ресурсів. Джерела економії показують, за рахунок чого може бути досягнута економія ресурсів, а шляхи економії - яким чином, за допомогою яких заходів можна заощаджувати ті чи інші види матеріальних ресурсів. Зі всієї сукупності можливих заходів щодо економії матеріальних ресурсів слід виділити виробничо-технічні та організаційно-економічні. [1; с 129]

Управління використанням оборотними фондами є складним комплексом заходів. Метою якого є забезпечення безперервного процесу виробництва при мінімізації поточних витрат. Виконання цієї основної мети починається з визначення нормативу оборотних фондів.

В ринкових умовах норматив оборотних фондів підприємствам ніхто не встановлює і не контролює, але в умовах ринкових відносин підприємства не повинні самі встановлювати і контролювати норматив оборотних фондів.

На сьогодні значення нормування оборотних фондів різко зростає, тому, що це пов'язано зі платоспроможністю і фінансовим станом підприємства.

Нормування оборотних фондів відображає процес визначення мінімального розміру оборотних фондів, необхідного для забезпечення безперервного нормального функціонування виробництва. На сьогодні існує три найпоширеніших методи нормування оборотних фондів: аналітичний, коефіцієнтний і метод прямого розрахунку.

Аналітичний метод застосовується в тому випадку, коли в плановому періоді не передбачено істотних змін в умовах роботи підприємства порівняно з попереднім. У цьому випадку норматив оборотних фондів визначається виходячи зі співвідношення між темпами росту обсягу виробництва та розміром нормованих оборотних фондів у попередньому періоді.

При коефіцієнтному методі - норматив визначається на базі нормативу попереднього періоду шляхом внесення в нього змін з урахуванням умов виробництва, постачання, реалізації продукції, розрахунків.

Метод прямого розрахунку - ґрунтується на розрахунках нормативів за кожним нормованим елементом оборотних фондів: виробничими запасами, незавершеним виробництвом, витратами майбутніх періодів і готової продукції на складі підприємства, що призначена для продажу. Цей метод є найпоширенішим, оскільки він дає змогу точніше нормувати використання оборотних фондів підприємства, враховуючи специфіку виробництва та умов його розвитку.

Крім того, за допомогою цього методу можна проаналізувати, яку із складових частин пронормовано оптимально, а яку - не оптимально і через що. Цей метод нормування оборотних фондів є основним, інші - застосовуються як допоміжні [2; с.199].

Отже, раціональне і економне витрачання окремих елементів оборотних фондів підприємств має непересічне економічне значення. Це зумовлюється всезростаючими масштабами абсолютного споживання сировини, матеріалів, енергії для виробництва продукції у різних галузях народного господарства, переважаючою часткою матеріальних витрат у загальній її вартості. Економія матеріальних ресурсів, що характеризується зниженням абсолютної і питомої витрати окремих видів, дозволяє з однієї і тієї ж кількості сировини і матеріалів виготовляти більше продукції без додаткових витрат суспільної праці, підвищувати ефективність управління виробництвом на кожному і підприємстві.

Список використаних джерел

1. Черевко Г.В. Економіка підприємств: Навчальний посібник/ За заг. ред. Г.В. Черевка, Ф.В.Горбонос, Г.Б. Іваницька, Н.Ф. Павленчик - Львів: Априорі, 2004.-384 с.
2. Круш П.В. Капітал, основні та оборотні засоби підприємства [Текст] : навч. посібник / П.В.Круш, О.В.Клименко, В.І.Подвігіна, В.О.Гулевич – 2-ге вид., доп. та перероб. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.
3. Горфинкель, В.Я. Економіка підприємства: Підручник для вузів / під ред. проф. В.Я.Горфинкеля, проф. В.А.Швандара. – 4 – е вид., перераб. і доп. – М.: ЮНИТИ, 2007. – 670 с.

Кренгель Катерина Анатоліївна,

студентка спеціальності 8.03060101 “Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)” економічного факультету

Подільського державного аграрно-технічного університету,

м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Кіріка Д.В.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Проблеми якості та безпечності будь-якої продукції споживчого призначення незалежно від сфери її виробництва завжди матимуть найвищий рівень актуальності, адже вони прямо пов'язані з життям і здоров'ям населення. Відрізняються такі продукти лише за рівнем впливу на зазначені природні цінності людей. Якщо промисловапродукція вчиняє досить локальний вплив на людей, то сільськогосподарська продукція, яка є основою харчування, внаслідок значної поширеності і частоти внутрішнього споживання є серйозним демографічним фактором.

В умовах глобалізації процесів цивілізаційного розвитку в контексті сталого планетарного розвитку нині дедалі виразніше постає питання навіть не про те, що сучасне людство залишить прийдешнім покоління, а про кількість народонаселення і його фізичне здоров'я, а також про можливість існування людства взагалі. Не останню роль у цьому відіграє і якість та безпека сільськогосподарської продукції як одного з основних чинників забезпечення природних потреб людини у відтворенні біоенергетичного балансу.

Нинішнє населення світу, яке становить 6,1 млрд чол., за прогнозами на 2050 р. зросте до 9 млрд, тобто наполовину. Потреба у продуктах харчування вже до 2020 р. збільшиться на 70%. У таких умовах постійно зростаючі потреби у сільськогосподарській продукції можна задовольнити виключно за рахунок активної розробки і застосування інноваційних технологій, причому для виробництва не тільки необхідної кількості, а й відповідної якості продукції сільського господарства.

Під якістю харчового продукту (у ст. 1 Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів» у редакції від 6 вересня 2005 р. № 2809-ІУ)

розуміється ступінь досконалості властивостей та характерних рис харчового продукту, які здатні задовольнити потреби (вимоги) та побажання тих, хто споживає або використовує цей харчовий продукт. Безпечним є харчовий продукт, який не створює шкідливого впливу на здоров'я людини безпосередньо чи опосередковано за умов його виробництва та обігу з дотриманням вимог санітарних заходів таспоживання (використання) за призначенням.

Сільськогосподарська продукція є ширшим поняттям, ніж продукти харчування, через наявність у її складі крім продуктів, безпосередньо готових до вживання, ще й кормів для тварин, а також сировини для переробної промисловості. Застосувавши аналогію, можна визначити узагальнені ознаки якості й безпеки продукції сільського господарства. Для якості сільськогосподарської продукції — це, по-перше, сукупність найвищих за своїм проявом корисних фізико-біологічних властивостей продукції, зумовлених сортовими та породними особливостями, по-друге, здатність повною мірою задовольнити відповідні потреби людини. [1; с 297]

Загальне державне регулювання якості та безпеки сільськогосподарської продукції здійснюють Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади областей, районів, міст Києва та Севастополя. Органами із спеціальною компетенцією в галузі державного регулювання якості та безпеки сільськогосподарської продукції під час її виробництва, зберігання, транспортування, реалізації, використання, утилізації чи знищення є уповноважені центральні органи виконавчої влади в галузі охорони здоров'я, захисту прав споживачів, стандартизації, метрології та сертифікації, ветеринарної медицини, карантину рослин, їхні органи в областях, районах, містах Києві та Севастополі у межах їхньої компетенції. Функціями державного регулювання якості та безпеки сільськогосподарської продукції є: — державне нормування показників якості та безпеки харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів; — державна реєстрація спеціальних харчових продуктів; — державна реєстрація нормативних документів на харчові продукти, продовольчу сировину і супутні матеріали; — декларування відповідності харчових продуктів, продовольчої сировини та супутніх матеріалів; — сертифікація харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів, запровадження систем контролю якості та безпеки виробництва цих продуктів, сировини, матеріалів; — встановлення та додержання порядку ввезення в Україну харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів; — здійснення контролю за додержанням порядку ввезення харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів [2; с 407].

Нормативно-правова база забезпечення якості продукції будується з широким використанням двох розвинених і широко поширених у всьому світі систем: стандартизації та сертифікації. Стандартизація - діяльність щодо встановлення правил і характеристик з метою їх добровільного багаторазового використання, спрямована на досягнення впорядкованості в сферах виробництва та обігу продукції і підвищення конкурентоспроможності продукції, робіт або послуг. Діяльність з стандартизації передбачає досягнення оптимального ступеня упорядкування в певній галузі шляхом встановлення положень для загального і багаторазового використання щодо реально існуючих або потенційних завдань. Зокрема, ця діяльність проявляється при розробці, опублікуванні та застосування стандартів.

Найважливішими результатами діяльності з стандартизації є підвищення ступеня відповідності продукції, процесів та послуг їх функціональному призначенню, усунення бар'єрів у торгівлі та сприяння науково-технічному співробітництву. Основним підсумком діяльності з стандартизації є стандарт. Міжнародна організація по стандартизації (ІСО) визначила стандарт як документ, розроблений на основі консенсусу та затверджений визнаним органом, в якому встановлені для загального і багаторазового використання правила, загальні принципи чи характеристики, що стосуються різних видів діяльності або їх результатів, і який спрямований на досягнення оптимального ступеня упорядкування в певній галузі [3].

Нині у світі найпоширенішою системою контролю за якістю й безпечністю продуктів харчування є система НАССР — аналіз небезпечних факторів і критичних точок контролю). Це система ідентифікації, оцінки, аналізу та контролю ризиків, що є важливими для безпечності харчових продуктів. НАССР є запобіжною (превентивною) системою в частині безпеки харчової продукції. Особливістю цієї системи є те, що за її допомогою вивчається кожен крок (етап) у харчовому виробництві, виявляються специфічні ризики і небезпеки, впроваджуються ефективні методи контролю та моніторингу [1, с.300].

Отже, якість є одним з основних факторів підвищення конкурентоспроможності на вітчизняних та зарубіжних ринках. Тому підприємствам харчової промисловості необхідно приділяти велику увагу даному фактору, хоча він і потребує додаткових витрат. Проте ці витрати повністю компенсуються за рахунок отримання додаткових прибутків, так як існує

високий попит на високоякісну та екологічно безпечну продукцію харчування. Високі стандарти якості допомагають вітчизняним підприємствам завоювати зарубіжні ринки, тому встановлення таких стандартів повинно бути першочерговою задачею державних органів управління.

Список використаних джерел

1. Єрмоленко В.М. Аграрне право України: підручник /В.М. Єрмоленко , О.В.Гафурова,М.В. Гребенюк [та ін.]; за заг. ред. В. М. Єрмоленка. - К.: Юрінком Інтер,2010.- 608 с.
2. Погрібний О.О. Аграрне право України. Підручник/За ред. О.О.Погрібного – К.: "Істина", 2007.- 448с.
- 3.Аристов О.В.Управління якістю: Навч. посібник для вузів/О.В. Аристов -М: ИНФРА-М. - 240 с.

Кримчак Віта Олександрівна,

студентка економічного факультету напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» Подільського державного аграрно-технічного університету,
м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: д.е.н., професор Чикуркова А.Д.

КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СУЧАСНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

Перехід до ринкових відносин, пріоритетність питань якості продукції та забезпечення її конкурентоспроможності підвищили значимість творчого ставлення до праці і високого професіоналізму. Це спонукає шукати нові форми управління, розвивати потенційні здібності персоналу, забезпечувати його мотивацію до трудового процесу. Управління людськими ресурсами є одним з найважливіших напрямків в діяльності організації і вважається основним критерієм її економічного успіху. Можна мати відмінну матеріальну базу, але при некваліфікованому персоналі робота буде втрачена. Без потрібних людей жодна організація не зможе досягти своєї мети і вижити [3].

Будь-яка організація функціонує як цілісний організм або система. Жодна система не може існувати відокремлено від інших подібних їй систем, але разом з цим їй не можна залишитися без внутрішнього управління. У разі втрати останнього всі налагоджені взаємозв'язки і процеси розірвуться або зіпсуються і тоді система перестане існувати. Тому, необхідно приділяти особливу увагу роботі з персоналом. Таким чином, ключовою складовою бізнесу є управління кадрами, технологія управління персоналом [2].

Кадровою роботою змушені займатись керівні органи фірми на всіх рівнях — її зовнішнє керівництво, керівники підрозділів, кадрові служби. Інакше фірма зазнає збитків і зростають соціальні витрати. При посиленні ролі й стратегічної функції у сфері управління персоналом змінюються роль і місце керівництва кадрової служби організації. Її керівник стає одним з основних керівників підприємства.

Кадровий менеджмент стає підвалинами дедалі більш ефективного використання трудових ресурсів підприємства — одним із найважливіших джерел процвітання будь-якої фірми [4].

Аналізуючи тенденції роботи з персоналом у найближчому майбутньому, можна побачити, що у виконанні функцій керівництва кадрами усе більшого значення набувають стратегічні аспекти, однак зберігаються і класичні традиційні інструменти роботи з кадрами, зокрема, планування в області кадрів, залучення робочої сили, підвищення кваліфікації кадрів, адміністрування кадрів.

Актуальною проблемою сучасного кадрового менеджменту є активізація людських ресурсів для досягнення успіху організації. До причин такої переорієнтації належать проблеми, що виникли в розвинутих країнах світу в кінці 1970-х років у зв'язку із швидкими змінами в технології, економічним та демографічним тиском, зниженням продуктивності тощо. Тому важливою теоретичною та практичною проблемою є орієнтація персоналу на досягнення стратегічних завдань організації. Провідні компанії почали успішно інтегрувати своє управління людськими ресурсами в систему стратегічного та тактичного менеджменту. Те, що людські ресурси та стратегічне планування можуть ефективно інтегруватися, доведено такими корпораціями як «Дженерал Електрик» (General Electric), «Екссон» (Exxon), «Чейз» (Chase), «Дженерал Моторс» (General Motors). У ряді наукових робіт доведено, що зміна стратегії часто призводить до зміни структури [1].

Значення людського чинника в організації слід розглядати в кількох аспектах:

1. Кількісний аспект: прямі та непрямі витрати, які охоплюють заробітну плату, кошти на підготовку та маркетинг персоналу, влаштування робочого місця та його постійне вдосконалення тощо.

2. Якісний аспект: пошук людьми постійної роботи, підвищення професійного та культурного рівня найманих працівників, оцінка ними можливостей службового зростання тощо.

3. Стратегічний аспект: турбота керівництва про постійне підвищення кваліфікації працівників, усвідомлення значення людського чинника як елемента конкурентоздатності.

При переході до ринкової економіки відбувається повільний відхід від ієрархічного управління, жорсткої системи адміністративного впливу до ринкових відносин, відносин власності, що засновані на економічних методах. Тому необхідним є вироблення принципово нових підходів до встановлення пріоритету цінностей. Головний компонент всередині організації — працівники, а за її межами — споживачі продукції. Необхідно повернути свідомість працюючого до споживача, а не до начальника; до прибутку, а не до марнотратства; до ініціативи, а не до бездумного виконання. Отже, ієрархія відійде на другий план, поступившись місцем культурі та ринку [5].

Отже, як було сказано раніше, діяльність будь-якої організації залежить від конкретних людей. Люди визначають придатність обладнання і технології, встановлюють для себе обсяг функцій, обов'язкових до виконання, пристосовують під свої можливості структури організації. Тому люди є центральним і головним елементом у будь-якій системі управління кожної виробничої системи.

Людина в організації (виробничій системі) виконує роль керівника (суб'єкта управління) та виконавця (об'єкта